

L'home que conduïa un Ford, model 1945, matricula de l'estat de New York...

Toni Roca

Obscura encara la ciutat. Set trenta de la matinada. A poqueta llum. La ciutat, però, és industrial i negra. El Ford, model, probablement, 1945, de vell motor i color nou (blau metàl·lic, és clar) sortia amb precaució del garatge. Volia ploure sobre el paisatge però tot fou inútil encara que desesperat. Qui, com era el conductor del Ford, model 1945, d'impossible matrícula de l'estat de New York? Tot era una trama ben tramada. Es tractava, simplement, d'anar creant un clima, una atmosfera de cinema negre ara que tot just era tardor. La tardor —... "tot s'esfulla amb la tardor, ja era vell el trobador", cantava, un

terra roja, botifarra i botifarró, paisatge d'octubre/novembre...

Però aquest, malgrat tot, no era el tema encarregat. El tema encarregat (telefònicament) induïa a fer pensar el lector a una lectura imprescindible on les característiques més pròpies del cinema negre —ja sabeu: gàngsters, comissaris, fiscals del districte, belles rosses, dones esvalotades, pólvora, crits i disbauxes... foren els protagonistes més principals de la història. Bé. Tornem, doncs, a evocar el llarg travelling, el primer pla, ¿o contra-pla?, la panoràmica essencial del Ford, model 1945, matrícula de l'estat de New York,

litat que aquell home a bord d'un automòbil blau fos el director de *The Maltese Falcon*, *The Asphalt Jungle*? Sí. Altra vegada, sí. I mai perfectament, tot el contrari. Doncs bé: obscura la ciutat encara i entre la boira esmicolada de mica en mica, un petit, daurat reflex de sol volia fotre cullerada i aportar a tot aquell clima terrible d'ansietat, angou i desesperació la necessària quota de llum filtrada més enllà de la tenebra... Després, en enfilat el cotxe l'autopista enorme i d'una rara bellesa espiritual, l'home protagonista principal i a la vegada "guest-star" o convidat de pedra evocà dins el fons de la seva memòria de funeral la gran desfeta

de Minnesota. La gran desfeta de Minnesota? Sí, la desfeta paorosa quan una colla de miserables atacaren la sucursal del Manhattan Chase Bank (tota una institució al país dels EUA) amb resultats encara més deplorables que els obtinguts per aquells desgraciats personatges de *Reservoir Dogs*. Tota la informació de la gran desfeta de Minnesota aparagué el dia següent a les planes centrals (però també a la portada) de *La Veu de Minnesota*, el rotatiu comarcal més famós i prestigiós de tots els rotatius comarcals de la comarca. Llavors —coses tendres de la vida tendra— l'home que semblava, o era, John Huston, plorà. Plorà com una magdalena. Els fets, els fenòmens i els esdeveniments del viure quotidià eren això. Però l'home que conduïa de matinada

temps, a un país, Joan Manuel Serrat— que iniciava a l'illa de les illes els primers clams, l'epíleg, tal vegada, d'una estació plena d'aigües, humitats, capvespres de morts, campanades de morts, tots els sants, diada del fidels difunts, panells,

quan a trenc d'alba sortia del garatge. Sortosament, ¿el conductor observat de perfil tenia un aire, o una flor, que evocava el rostre de director de cinema expert en el gènere "negre" anomenat John Huston? Sí. I pitjor seria riure. ¿Era rea-

un Ford, model 1945, amb matrícula de Nova York, tenia 45 anys d'edat. De professió, advocat. Casat. Amb dos fills (nen i nena). Vivia a Dakota del Sud i sempre sempre se'n recordava de la gran desfeta de Minnesota. ♦

— Una vegada vaig fer una cosa equivocada.
Swede (Burt Lancaster) a *The Killers*, 1946